

પ્રેસ રિલીઝ | PRESS RELEASE

ભારતીય રિઝર્વ બેંક

વેબસાઇટ: www.rbi.org.in/hindi

વેબસાઇટ: www.rbi.org.in

ઇ-મેલ : helpdoc@rbi.org.in

સંચાર વિભાગ, કેન્દ્રીય કાર્યાલય, એસ.બી.એસ.માર્ગ, મુંબઈ-400001

સંચાર વિભાગ, સેન્ટ્રલ ઓફિસ, SBS માર્ગ, મુંબઈ-400001

ફોન: 912222660502/ફેક્સ: 912222 ૯703279

જુલાઈ 30, 2009

નકલી ઓફર્સ/લોટરી જીત/સસ્તા ફંડની ઓફર્સથી સાવધ રહો: RBI

ભારતીય રિઝર્વ બેંકે આજે ફરી એકવાર સ્પષ્ટતા કરી છે કે ફોરેન એક્સચેન્જ મેનેજમેન્ટ એક્ટ, 1999 હેઠળ લોટરી સ્કીમમાં સહભાગી થવા માટે કોઈપણ સ્વરૂપમાં નાણાં મોકલવા પર પ્રતિબંધ છે. વધુમાં, આ નિયંત્રણો વિવિધ નામો હેઠળ કાર્યરત લોટરી જેવી યોજનાઓમાં સહભાગી થવા માટેના રેમિટન્સને પણ લાગુ પડે છે, જેમ કે, મની સર્ક્યુલેશન સ્કીમ અથવા ઈનામની રકમ યુરસ્કારો, વગેરેને સુરક્ષિત કરવાના હેતુ માટે મોકલવામાં આવેલ રકમ. રિઝર્વ બેંકે સ્પષ્ટતા કરી છે કે તેના દ્વારા ભારતમાં વ્યક્તિઓ/કંપનીઓ/ટ્રસ્ટના નામે કોઈ ખાતું જાળવવામાં આવતું નથી અને વ્યક્તિઓને રિઝર્વ બેંકમાં નાણાં જમા કરવા માટે ખાતું ખોલવા દેવામાં આવતું નથી. તેના દ્વારા કોઈપણ પ્રમાણપત્રો અથવા સલાહ અથવા પુષ્ટિકરણ, રસીદ અને આ ખાતાઓમાં નાણાં રાખવાનો પુરાવો પણ આપવામાં આવતો નથી.

રિઝર્વ બેંકે લોકોને કાલ્પનિક ઓફરો/પ્રસ્તાવોના જવાબમાં આવા ખાતાઓમાં નાણાં મોકલવા કે જમા ન કરવાની સલાહ આપી છે. ગુનેગારોને પકડવા માટે લોકો તરત જ આવી ઓફરોની વિગતો સ્થાનિક પોલીસ સત્તાવાળાઓના ધ્યાન પર લાવી શકે છે.

તાજેતરના ભૂતકાળમાં આવી આકર્ષક ઓફરનો શિકાર બનેલા અને નાણાં ગુમાવનાર ઘણા રહેવાસીઓને કારણે રિઝર્વ બેંક તરફથી સલાહ રજૂ કરવામાં આવી છે.

રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાએ ભૂતકાળમાં અનેક પ્રસંગોએ, જાહેર સભ્યોને કેટલીક વિદેશી સંસ્થાઓ/વ્યક્તિઓ તેમ જ આવી સંસ્થાઓ/વ્યક્તિઓના પ્રતિનિધિ તરીકે કામ કરતા ભારતીય રહેવાસીઓ દ્વારા વિદેશી ચલણમાં સસ્તા ભંડોળની કાલ્પનિક ઓફરો/લોટરી જીતવા/પૈસા મોકલવાના પ્રલોભનોનો શિકાર ન થવાની ચેતવણી આપી છે. આ ઓફર્સ સામાન્ય રીતે પત્રો, ઈ-મેઈલ, મોબાઈલ ફોન, SMS વગેરે દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે છે.

રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાએ જણાવ્યું છે કે ભૂતકાળમાં અપનાવવામાં આવેલી સામાન્ય પદ્ધતિઓ ઉપરાંત, છેતરપિંડી કરનારાઓએ હવે સર્ટિફિકેટ, પત્રો, પરિપત્રો વગેરે જારી કરવાનો આશરો લીધો છે, જેનો લેટરહેડ ભારતીય રિઝર્વ બેંકના લેટરહેડ જેવો દેખાય છે અને કથિત રીતે તેના પર અધિકારીઓ/વરિષ્ઠ અધિકારીઓ દ્વારા હસ્તાક્ષર કરવામાં આવેલ હોય છે જેથી આવી ઓફરો અસલી દેખાય. છેતરપિંડી કરનારાઓ પીડિતોને ટેલિફોન નંબર અને/અથવા કાલ્પનિક ઈ-મેલ ID વડે રિઝર્વ બેંકના વરિષ્ઠ અધિકારીઓ તરીકેનો ઢોંગ કરીને પણ સમજાવે છે. ઘણા છેતરપિંડી કરનારાઓએ ભારતમાં બેંકોમાં ખાતા પણ ખોલાવ્યા છે અને લોકોને વિવિધ શુલ્ક, કર, ડ્યુટી વગેરે માટે આ ખાતાઓમાં નાણાં જમા કરાવવાની સલાહ આપી છે. એકવાર તેમના ખાતામાં પૈસા જમા થઈ જાય પછી, આવી ઓફરો મોકલનારા લોકો પૈસા ઉપાડી લે છે અને ગાયબ થઈ જાય છે. આમ પીડિત પહેલેથી ચૂકવેલ પૈસા ગુમાવે છે.

રિઝર્વ બેંકે જનતાને વધુ વિગતો માટે રિઝર્વ બેંકની વેબસાઇટ (www.rbi.org.in) પર ટિકર વાંચવા પણ વિનંતી કરી છે.

અલ્પના કિલ્લાવાલા

ચીફ જનરલ મેનેજર

પ્રેસ રિલીઝ: 2009-2010/168

સંબંધિત પ્રેસ રિલીઝ/સૂચના	
મે 28, 2010	ફંડ ટ્રાન્સફરની કાલ્પનિક ઓફરોનો શિકાર ન થાઓ: RBI સલાહકારીણી
મે 26, 2010	લોટરી, મની સર્ક્યુલેશન સ્કીમ્સ, સસ્તા ભંડોળની અન્ય કાલ્પનિક ઓફરો, વગેરેમાં સહભાગિતા માટેનું રેમિટન્સ.
ડિસેમ્બર 07, 2007	RBI લોકોને વિદેશથી સસ્તા ભંડોળ મોકલવાની કાલ્પનિક ઓફરો સામે ચેતવણી આપે છે